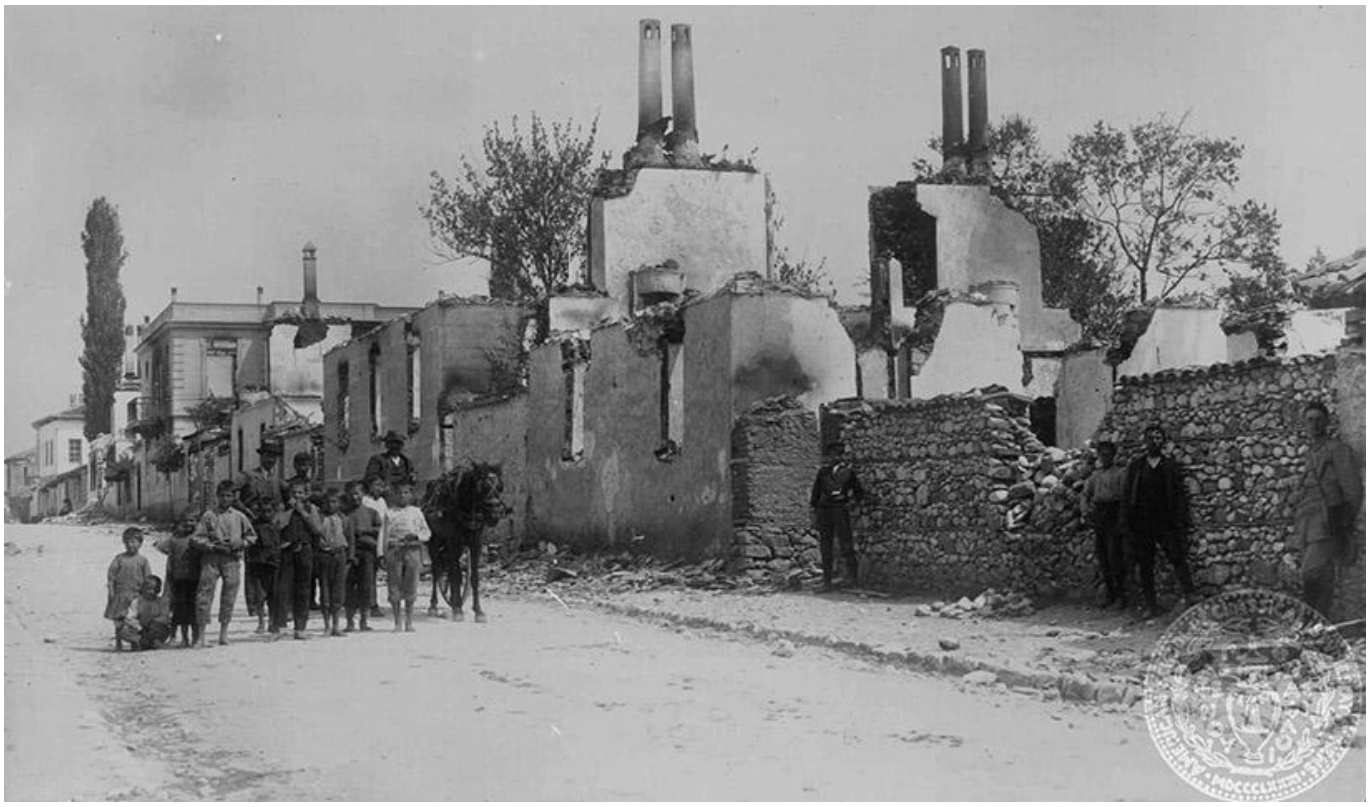
30/06/2020

30 Ιουνίου 1913: Η σφαγή του Δοξάτου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Μετά την απελευθέρωση των Σερρών, το 21ο Σύνταγμα της 7ης Μεραρχίας διατάσσεται να κατευθυνθεί προς τη Δράμα και να συνεχίσει την καταδίωξη των Βουλγάρων, που κατείχαν την περιοχή από τον Οκτώβριο του 1912. Το πρωί της 30ής Ιουνίου, μια ίλη ιππικού της 10ης Μεραρχίας του βουλγαρικού στρατού, με επικεφαλής τους ταγματάρχες Μπίρνεφ και Σιμεόνοφ, συνεπικουρούμενη από ένα τάγμα πεζικού και ομάδες κομιτατζήδων, κυκλώνει το Δοξάτο (9 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της Δράμας). Σκοπός τους, να σφάξουν και να λεηλατήσουν το πλούσιο χωριό της Δράμας, που κατοικείται από Έλληνες χριστιανούς και μουσουλμάνους.

Ως δικαιολογία προβάλλουν το επιχείρημα ότι είχαν παρενοχληθεί από ομάδες Ελλήνων προσκόπων (στρατιωτικό σώμα από εθελοντές απόμαχους του Μακεδονικού Αγώνα).

Αμέσως οι επιδρομείς άρχισαν να σφάζουν αδιακρίτως όσους Δοξατινούς και Δοξατινές είχαν απομείνει στο χωριό, με πρωτοστατούντες τους κομιταζήδες. Στη συνέχεια περιέλουσαν με πετρέλαιο τα σπίτια του Δοξάτου και τα παρέδωσαν στις φλόγες. Με τους Βούλγαρους συνενώθηκαν και αρκετοί μουσουλμάνοι του

Δοξάτου, τους οποίους οι επιδρομείς έπεισαν ότι η Βουλγαρία και η Οθωμανική Αυτοκρατορία είχαν συμμαχήσει κατά της Ελλάδας.

Ο τραγικός απολογισμός των βουλγαρικών ωμοτήτων στο Δοξάτο ήταν 650 νεκροί (περίπου το ⅓ των κατοίκων), ενώ 240 σπίτια και 80 καταστήματα καταστράφηκαν ολοσχερώς. Αφού ολοκλήρωσαν το απάνθρωπο έργο τους, οι επιδρομείς με τη λεία τους κατευθύνθηκαν προς τα βόρεια. Την επομένη, 1η Ιουλίου 1913, το 21ο Σύνταγμα του ελληνικού στρατού κατέλαβε αμαχητί τη Δράμα και το Δοξάτο και ολοκλήρωσε την απελευθέρωση της ανατολικής Μακεδονίας.

Η σφαγή και η πυρπόληση του Δοξάτου απασχόλησε τον διεθνή Τύπο, που περιέγραψε με μελανά χρώματα την εν γένει συμπεριφορά των Βουλγάρων.

Ο Άγγλος πλοίαρχος Κάρνταλ έγραψε στη Daily Telegraph:

Κατά την είσοδον εις την πόλιν, το πρώτο όπερ προσέπεσεν εις τους οφθαλμούς μου, ήσαν αι αγέλαι κυνών καταβροχθιζόντων ανθρωπίνους σάρκας. Η πόλις τελείως κατεστραμμένη εφαίνετο έρημος, ως εκ τούτου δε ηναγκάσθην να φωνάξω επανειλημμένως δια να εμφανισθώσι γραίαι τινές εκ των ερειπίων. Όλα τα πτώματα ήσαν διάτρητα υπό τον λογχών και έφερον ίχνη απίστευτων ακρωτηριασμών. Οι τοίχοι των οικιών είχον ρυπανθεί από αίματα, εις το ύψος έξι ποδών από τους εδάφους, τουθ’ όπερ εξηγείται, κατά το λέγειν των επιζώντων, εκ του ότι τα δυστυχή θύματα δεν είχον σφαγεί αμέσως, αλλά εθανατούντο διά

λογχισμών…

Ο απεσταλμένος των London Times Κρόφοντ Πράις παραθέτει συγκλονιστικές μαρτυρίες από θύματα και αυτόπτες μάρτυρες της σφαγής:

Δεν ήτο δύσκολον να συναγάγη τις την αλήθειαν περί του τι συνέβη εν Δοξάτω. Διεσώθησαν πολλά βασανισθέντα θύματα όπως αφηγηθούν τα συμβάντα, εν οις και είς νεανίας (ο οποίος παρ’ όλους τους δέκα λογχισμούς, τους οποίους έλαβεν, έζη ακόμη), καθώς και πολλά μικρά παιδία εις το νοσοκομείον φέροντα τραύματα επί της κεφαλής, κατενεχθέντα διά της σπάθης των Βουλγάρων ιππέων, καθ’ ήν στιγμήν κατεδίωκαν τα νήπια θύματά των διά των αγρών. […] Οι πρώτοι παραστάντες επί τόπου Ευρωπαίοι συμφωνούν ότι ο ολικός αριθμός των σφαγέντων δεν ήτο ολιγώτερος των 400 (πολλοί τους υπολογίζουν εις 600). Μερικά των πτωμάτων είχον ήδη ταφή, άλλα είχαν καή, αλλά τα υπόλοιπα απέμενον εκτεθειμένα, μερικά δε μόλις εκαλύπτοντο δι’ ελαφρού τινός στρώματος άμμου. Οι επισκέπται είδον σκύλους καταβροχθίζοντας ανθρωπίνους σάρκας, αυλάς οικιών αχνιζούσας εκ του αίματος των θανατωθέντων ατυχών, λίθους επί των οποίων διετηρούντο ακόμη υπολείμματα τριχωμάτων των κεφαλών των θυμάτων, αίτινες είχον καταθραυσθή διά κτυπημάτων, δωμάτια, οι τάπητες των οποίων, αι ψάθαι και τα προσκεφάλαια ήσαν καλυμμένα με το αίμα των σφαγέντων, τοίχους δεικνύοντας τους τύπους των ήλων, διά των οποίων μια γυνή και εν παιδί είχον σταυρωθή.

Η ιταλική εφημερίδα «Il Secolo XIX» περιγράφει την επιδρομή των Βουλγάρων:

Οι κάτοικοι έντρομοι συλλέξαντες ό,τι πολύτιμον είχον ήρχισαν να φεύγωσιν προς Καβάλαν και άλλοι διά της κοίτης του ξεροχείμαρρου προς τα όρη. Εκατοντάδες τινές εκλείσθησαν εντός των οικιών. Αίφνης ενεφανίσθη βουλγαρικό ιππικό και ήρχισε λυσσώδη καταδίωξη των φευγόντων. 400 Βούλγαροι στρατιώτες εισήρχοντο με «εφ’ όπλου λόγχη», ακολουθούμενοι υπό δύο αμαξών, φορτωμένων με πετρέλαιον. Το ιππικό εξ 120 ανδρών υπό των Μπίρνεφ και Συμεώνωφ κατεδίωκαν τους φεύγοντας, άνδρας, γυναίκες και παιδιά, ρίπτοντες αυτούς καταγής διά σπαθισμών.

Τις βουλγαρικές ωμότητες εκθέτει και ο απεσταλμένος της ρωσικής εφημερίδας Ρούσκιε Ούτρο, Βλαντίμιρ Τορνόφ:

Αι ανθρωποθυσίαι αι διαπραχθείσαι υπό των Βουλγάρων υπήρξαν φρικαλέαι. Εκατοντάδες αθώων πολιτών κατεσφάγησαν, αι δε διαρπαγαί υπήρξαν κολοσσιαίαι. Είδομεν κατά γης εν μέσω ερειπίων χρηματοκιβώτια βιαίως διερρηγμένα, ραπτομηχανάς κατεστραμμένας […]. Γυναίκες εθρήνων πικρώς και

συνέστρεφον τας χείρας εξ απογνώσεως. Είδον ιδίοις οφθαλμοίς παιδία πληγέντα διά λογχισμών. Εις πλείστα μέρη συνηντήσαμεν σωρούς πτωμάτων εκτεθειμένων εις τον καύσωνα του ηλίου και άλλα πτώματα κατά το ήμισυ ξεθαμμένα και των οποίων οι πόδες, η κεφαλή και αι χείρες προέβαλον φρικαλέα εκ της γης...

Πηγή: sansimera.gr
Φωτογραφία: Στα ερείπια του Δοξάτου (Στ. Δραγούμης / Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα / Αρχείο Γενναδίου Βιβλιοθήκης)